

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/713/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4410206186
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kalmanová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4410206186.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jarmily Pogradovej a JUDr. Vladimíra Novotného, v právnej veci navrhovateľky: V. F. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, N. D., proti odporcovi: J. J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. W. X, M., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. C. A., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch ako kolíznym opatrovníkom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu v Nových Zámkoch zo dňa 01. júla 2013 č. k. 13C/99/2010-286 v spojení s dopĺňacím rozsudkom zo dňa 04. apríla 2014 č. k. 13C/99/2010-334, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Žiadne z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozviedol manželstvo navrhovateľky a odporcu, maloletého C. A., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a otca zaviazal platiť výživné 27,13 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa počnúc právoplatnosťou rozsudku. Zároveň zakázal styk otca s maloletým C. a o náhrade trov konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na ich náhradu. Dopĺňacím rozsudkom zaviazal navrhovateľku zaplatiť na účet súdu titulom trov štátu sumu 132,72 Eur a odporcu sumu 282,72 Eur, oboch do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ustanovením § 23 ods. 1 až 3, § 25 ods. 2, 3, § 62 ods. 1, 5, zákona č. 36/2005 Z. z., Zákona o rodine. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že medzi účastníkmi konania počas ich manželstva vznikali problémy a nedorozumenia, ktoré pretrvávajú stále, odporca je násilníckej agresívnej povahy, jeho útoky voči navrhovateľke končili fyzickými atakmi, fackami, bitkami, ako aj verbálnymi útokmi. Intímne spolu nežijú dva roky a odporca na základe predbežného opatrenia musel opustiť spoločnú domácnosť. Správanie odporcu vplývalo traumatizujúco na maloletého, čo v konečnom dôsledku vyústilo do vydania rozhodnutia v trestnom konaní sp. zn. 7TPo/7/2011-54 dňa 11.03.2011, ktorým súd zakázal styk odporcu s navrhovateľkou a maloletým synom tak, že má zákaz úmyselne sa k nim priblížiť na vzdialenosť menšiu ako 5 m. S ohľadom na uvedené skutkové zistenia súd konštatoval, že rozvrat v manželstve účastníkov je trvalý a vážny, preto ich manželstvo rozviedol. Maloletého zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, pretože sa o dieťa riadne stará. Pri rozhodnutí o výživnom súd vychádzal zo zárobkových možností a schopností rodičov, zárobku odporcu od posledného zamestnávateľa Agres Nové Zámky, kde bolo preukázané, že jeho príjem za rok 2010 bol vo výške 3.600,-Eur, čiastkový základ dane mal 3.117,60 Eur. Odporcu zaviazal platiť minimálne výživné v rozsahu 30 % zo sumy životného minima s tým, že ak sa zmenia pomery na jeho strane, matka dieťaťa má právo podať návrh na zvýšenie výživného. Pokiaľ ide o matku, konštatoval, že predložila čestné prehlásenie o príjme za rok 2011, keď v máji dosiahla príjem 550,-Eur, v júni 1.100,-Eur, v júli 700,-Eur,

v auguste 1.000,-Eur, a v septembri 1.000,-Eur. Odporcovi na čas po rozvoze zakázal styk s maloletým C., keď z vykonaného dokazovania, znaleckého posudku č. 33/2012, zápisnice o vylúčení maloletého z 3.10.2011 pred vyšetrovateľom a znaleckými posudkami v trestnom konaní mal preukázané, že styk s maloletým je potrebné zakázať do doby, kým nebude zmenené uznesenie v trestnej veci sp. zn. 2Tpo/7/2011, podľa ktorého má otec zákaz úmyselne sa priblížiť k maloletému dieťaťu na vzdialenosť menšiu ako 5 m, pretože všetkými dôkazmi bolo potvrdené, že v súčasnosti nie je vhodné, aby sa odporca stýkal s dieťaťom, keďže maloletý sa necíti bezpečne v jeho prítomnosti. Naopak, odkedy sa s ním nestýka, je kľudný, vyrovnaný, dosahuje výborné vyučovacie výsledky bez potreby návštevy psychológa. V závere súd vyslovil, že podľa znaleckého posudku je do budúcnosti predpoklad, aby sa odporca stýkal s maloletým, ale je potrebné vzájomné kontakty budovať postupne, umožniť maloletému získať pozitívny vzťah k otcovi, ktorý bude sám svojím správaním a životným štýlom musieť preukázať, že sa zmenil jeho postoj k maloletému synovi. O trovách konania rozhodol súd podľa § 144 OSP a o trovách štátu v zmysle § 148 ods. 1 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť, vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, s tým aby vo veci nebolo rozhodnuté do právoplatného skončenia trestného konania. Rozsudok súdu prvého stupňa považoval za nesprávny a diskriminačný. Uviedol, že tvrdenia navrhovateľky sú v celom rozsahu klamstvom, ich manželstvo bolo harmonické až do apríla 2010, keď na neho neočakávane a hrubo zaútočila. Vytýkal súdu prvého stupňa záver o problémoch v manželstve pre jeho násilnícku agresívnu povahu a poukázal, že trestné konanie nie je skončené a platí prezumpcia nevinoty a súd nesmie vydať tvrdenie, pretože tým prejedukuje, čo nebolo právoplatne rozhodnuté. Nesúhlasil s tvrdením o jeho agresivite a o tom, že členom svojej rodiny ubližoval. Maloletý nikdy nebol počas ich manželstva svedkom konania popísaného v odôvodnení rozsudku, pretože sa takého konania nedopustil. Rozvodové konanie je súčasťou bezohľadného útoku na neho zo strany navrhovateľky a jej matky, ktorá je bývalou zamestnankyňou Okresnej prokuratúry Nové Zámky, obe ovplyvňujú a navádzajú maloletého na krivú výpoveď. Trestné konanie voči jeho osobe bolo začaté na základe krivého obvinenia zo strany navrhovateľky, pričom Okresný súd v Nových Zámkoch ho v konaní sp. zn. 3T/34/2011 spod obžaloby rozsudkom z 13.06.2013 neprávoplatne oslobodil a žaloba bola podaná za päť skutkov, z troch z nich bol spod obžaloby oslobodený a v dvoch odsúdený na podmienený trest. Odvolací senát Krajského súdu v Nitre rozsudok 29.10.2013 zrušil a vec vrátil pre nepreskúmateľnosť súdu prvého stupňa. V čase vylúčení v trestnom konaní bol maloletý spracovaný navrhovateľkou a nahuckaný proti nemu, preto jeho výpoveď nie je možné považovať za dôveryhodnú. Z dôvodu krivých obvinení navrhovateľky sa nemohol stretnúť a rozprávať so synom. Pohovor, ktorý bol s ním urobený 11.11.2011 na ObÚ Nové Zámky dokazuje obľudnosť správania štátu voči nemu, zvlášť voči synovi, ktorý bol vystresovaný, nakoľko mu matka neustále tvrdí, že je príšera, ktorej sa treba báť. Je potom logické, že keď je dieťa viac ako 3,5 roka jednostranne ovplyvňované matkou, že vypovedá proti vlastnému otcovi tak, že chce byť zverený matke, ktorá sa o neho vzorne stará. To je príklad diskriminácie otca a obrovský psychický nátlak na dieťa. Výsledky znaleckého dokazovania znalkyne W. S. nie je možné použiť v rozvodovom konaní, pretože sa v ňom vyskytujú nezrovnalosti znižujúce jeho relevantnosť. Posudok je formálny, vyjadruje jednostrannú zaujatosť znalkyne voči nemu. Cituje pasáže zo znaleckých posudkov, v ktorých je vykresľovaný ako agresívny človek, pričom tieto posudky boli vykonané v prípravnom konaní. Ani jeden zo znalcov, ktorí podávali závery o ňom, sa s ním nerozprával ani ho nevyšetroval, preto závery o jeho násilníckej agresívnej povahe nemajú žiadnu výpovednú hodnotu. Naopak, znalkyňa nerozpoznala a nediagnostikovala viditeľný alkoholizmus navrhovateľky, ktorého príznaky nie je možné prehliadnuť. Povinnosťou znalca bolo skúmať aktuálny stav a nevychádzať zo stavu v prípravnom konaní. Poukázal na to, že navrhovateľka 05.09.2013 viedla motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, za ktorý čin bola odsúdená trestným rozkazom na podmienený trest - zákaz viesť motorové vozidlo na dva roky. Z toho vyplýva, že je nezodpovedná. Preto je otázne, ako môžu príslušné štátne orgány konštatovať, že je spôsobilá vychovávať maloleté dieťa. Poukázal na to, že spočiatku navrhovateľka požadovala upraviť jeho styk s dieťaťom, až následne kvôli jej správaniu nastali zmeny v ich vzťahoch, ktoré sa prejavili jej hystériou, keď podala návrh na vydanie predbežného opatrenia na zákaz jeho styku s dieťaťom, ktorý však súdu zamietol. Zrejme navrhovateľku niekto ovplyvňuje, pričom napriek jej snahe nebol vzatý do väzby, ale bol mu uložený zákaz nepribližovať sa k synovi na vzdialenosť menšiu ako 5 m, z čoho vyplýva, že to, čo nedosiahla v civilnom konaní, dosiahla v trestnom konaní. Nesprávny je aj záver súdu, že počas rozvodového konania neprejavil snahu o obnovenie spolužitia, ale objektívne, ani pri najlepšej vôli sa nemohol pokúsiť o komunikáciu, pretože mal v trestnom konaní zakázané priblížiť sa k navrhovateľke. Takýto postup štátnych orgánov považuje za diskrimináciu voči nemu. Poukázal aj na

konanie matky navrhovateľky, ktorá výrazne vplyva na svoju dcéru a jej konanie malo negatívny vplyv na ich manželstvo.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a uznesenie č. k. 2Tpo/7/2011-54 zo dňa 11.03.2011, ktorým bol styk otca s matkou dieťaťa s maloletým zakázaný.

Navrhovateľka k odvolaniu písomné vyjadrenie nepodala.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP pri súčasnom verejnom vyhlásení rozsudku za splnenia podmienok uvedených v § 214 ods. 3 v spojení s § 156 ods. 3 OSP dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Predmetom konania je návrh navrhovateľky podaný na súde prvého stupňa 24.10.2010, ktorým sa domáhala rozvodu manželstva s odporcom, zverenia maloletého C. A. do jej výchovy s tým, že odporca bude zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 200,-Eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že manželstvo s odporcom uzatvorila roku 19.06.1999 po krátkej známosti. Manželstvo bolo harmonické až do roku 2006. Pre rozdielnosť pováh, odlišné názory na spoločné hospodárenie, podnikanie, financovanie domácnosti nastali medzi nimi nedorozumenia a rozpory, na ktoré odporca častokrát reagoval agresívne, zbil ju, vulgárne jej nadával. Kvôli dieťaťu mala záujem udržať manželstvo, ale pre pretrvávajúce konflikty v rodine podala návrh na rozvod. V priebehu konania, na pojednávaní 21.07.2010, navrhla zakázať odporcovi styk s maloletým kvôli jeho správaniu dôvodiac tým, že bol vzatý do väzby, nakoľko sa jej a maloletému synovi vyhrážal zabitím a má obavy o svoj život a život syna po jeho prepustení z väzby. Súd prvého stupňa preskúmaným rozsudkom manželstvo účastníkov konania rozviedol, maloletého zveril do výchovy navrhovateľky, odporcu zaviazal na platenie minimálneho výživného a zakázal mu styk so synom.

Podľa § 23 ods. 1, 2 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Rozvod manželstva je jediným spôsobom zániku manželstva za života manželov. Vyhlásenie manželstva za neplatné nemá za následok zánik manželstva, keďže manželstvo, o ktorom súd rozhodol, že je neplatné, sa považuje za neuzavreté (§ 16 ods. 1).

V ustanovení § 23 je uvedená všeobecná hmotnoprávna podmienka na rozvod manželstva, ktorou je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi spôsobujúca nemožnosť plnenia účelu manželstva a kumulatívne neexistencia ďalšej perspektívy obnovenia manželského spolužitia. Už zákon o rodinnom práve z roku 1949 zavrhol taxatívny výpočet rozvodových dôvodov, keďže formy ľudského spolužitia sa nedajú vtesnať do kazuistickej formulácie a vedie to k príliš formalistickému posudzovaniu vzťahov medzi manželmi. Existencia vážneho a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi musí byť v príčinnej súvislosti s nemožnosťou naplňať ďalej účel manželstva. Ustanovenie § 23 predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov (toto zavinenie môže mať vplyv napríklad na rozhodnutie súdu v konaní o zrušení práva spoločného nájmu bytu, v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne pri náhrade trov konania v konaní o rozvod manželstva). Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, resp. rodiny založenej manželstvom.

Rozvrat vzťahov musí byť kvalifikovaný, nestačí akýkoľvek rozvrat. Intenzita tohto rozvratu musí byť vysoká a pre konštatovanie vážnosti rozvratu sa tento rozvrat musí javiť ako nezmeniteľný a nenapraviteľný. Nezhody manželov sa musia týkať podstatných vecí manželského spolužitia a musia byť vážne narušené citové vzťahy medzi manželmi, aj keď nie je vylúčené, že aj pretrvávajúce nezhody týkajúce sa nepodstatných vecí môžu zapríčiniť vážne narušenie a trvalý rozvrat vzťahov. Pre určitý

nadhľad treba mať na zreteli, že v manželstve je prirodzený vznik nezhôd, je však relatívne, či budú mať za následok aj vážne narušenie a trvalý rozvrat vzťahov.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov mal. dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu mal. dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do toho času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 Zákona o rodine).

Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patria k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú však bezprostredne ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú, základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov vyššie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitejšieho dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Navyiac, súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

Úprava styku rodičov, ktorí nežijú s maloletým dieťaťom, ako špeciálna zložka rodičovských práv a povinností je inštitútom, pri ktorom zákonodarca preferuje dohodu rodičov o úprave styku s maloletými deťmi a do tejto úpravy zasahuje len v špecifických a neštandardných situáciách, keď sa rodičia o tejto otázke nevedia dohodnúť. V takomto prípade upraví styk rodičov s mal. deťmi súd, postupujúc v intenciách ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine, ktoré ako rozhodujúcu podmienku pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností preferuje rešpektovanie práva maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Až od tejto podmienky sa odvíjajú ostatné kritéria pre posudzovanie záujmov maloletého dieťaťa, a to s ohľadom najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu

budúceho výchovného prostredia a s ohľadom na schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Rovnako tak súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Právo styku rodičov s ich maloletými deťmi je totiž významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa a vyplýva i z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, prijatého dňa 20. 11. 1989, ktorý vo svojom článku 3 ods. 1 stanovuje, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už je uskutočňovaná verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Zároveň čl. 9 ods. 3 predpokladá, že štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. V nadväznosti na toto ustanovenie čl. 18 ods. 1 priznáva obom rodičom spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

Obmedzením styku rodiča s maloletým dieťaťom sa rozumie zúženie styku súdom určeného alebo medzi rodičmi dohodnutého, prípadne na aký by mal rodič dieťaťa zásadne právo, keby neexistovali okolnosti, ktoré to neumožňujú, resp. ho vylučujú. 18) Podľa názoru niektorých autorov treba rozumieť pod obmedzením styku stretávanie sa rodiča s maloletým dieťaťom pod hranicou bežnej (štandardnej, východiskovej) úpravy, ktorou sa má na mysli polovica jeho voľného času za podmienky, že rodič má záujem o styk v takomto rozsahu. 19) Polovica voľného času maloletého dieťaťa strávená s druhým rodičom, ktorá prezentuje bežnú úpravu styku je odôvodňovaná tým, že nepochybne nie je v záujme maloletého dieťaťa vytvoriť nerovnovážny stav, kedy bude maloleté dieťa s jedným z rodičov zdieľať všedné starosti a s druhým bude tráviť všetok svoj voľný čas. Obmedzenie styku rodiča s maloletým dieťaťom avšak môže spočívať nielen v zúžení rozpätia styku.

V každom prípade rozhodovania súdov vo veciach starostlivosti o maloletých je prioritou záujem maloletého dieťaťa. K tomu sa žiada uviesť, že súd sa musí predovšetkým snažiť vytvoriť stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča, pričom zvláštny význam je daný záujmu maloletého dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča. V tomto prípade ide o záujem rodiča byť v pravidelnom osobnom kontakte so svojím dieťaťom, čím mu je umožnené vykonávať rodičovské práva a povinnosti a tým naň výchovne pôsobiť. Predmetná korelácia záujmov rodiča a maloletého dieťaťa za súčasného prioritizovania záujmu maloletého dieťaťa neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa.

Zákon explicitne neustanovuje, čo možno zahrňovať pod normu obsahujúcu relatívne neurčitý pojem "záujem maloletého dieťaťa". Tento pojem však rozvíja konštruktívna judikatúra súdov. Nemožno rozporovať, že by vyrastanie v stabilnej atmosfére pokoja, harmónie, porozumenia, lásky, v ktorom jeho výchova smeruje k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania, rozumových a fyzických schopností, mravného, duchovného a sociálneho rozvoja nebolo v záujme maloletého dieťaťa. Preto záujem dieťaťa pri rozhodovaní o obmedzení, resp. zákaze styku rodiča s maloletým dieťaťom možno vidieť nielen v ochrane fyzického (pred fyzickým útokom napr. vo forme bitia, kopania) a psychického (napr. z dôvodu vytesnenia si a následného nepripomínania si negatívnych zážitkov vo vzťahu k rodičovi zdravia maloletého (čo bolo obsahom pojmu "záujem zdravia maloletého dieťaťa" ako kritéria vyplývajúceho z predchádzajúcej právnej úpravy), ale aj v dôsledku jeho ochrany pred možnou neurotizáciou a chronifikovaním až psychotizáciou dieťaťa z dôvodu styku s druhým rodičom, resp. ako ochrana maloletého dieťaťa pred rodičom, ktorý je pre neho nevhodným životným príkladom, napr. ak by ohrozoval mravnosť maloletého dieťaťa, 31) z dôvodu svojho sociálneho úpadku alebo preberania negatívnych vzorov správania, neprijateľných postojov a reakcií k blízkym osobám či skupinám a pod. každom prípade rozhodovania súdov vo veciach starostlivosti o maloletých je prioritou záujem maloletého dieťaťa. K tomu sa žiada v súvislosti s uvedenou problematikou uviesť, že súd sa musí predovšetkým snažiť vytvoriť stav spravodlivej rovnováhy medzi záujmom maloletého dieťaťa a jeho rodiča, pričom zvláštny význam je daný záujmu maloletého dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča. V tomto prípade ide o záujem rodiča byť v pravidelnom osobnom kontakte so svojím dieťaťom, čím mu je umožnené vykonávať rodičovské práva a povinnosti a tým naň výchovne pôsobiť. Predmetná korelácia záujmov rodiča a maloletého dieťaťa za súčasného prioritizovania záujmu maloletého dieťaťa neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa.

Odvolačný súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa vo svetle vyššie uvedeného právneho výkladu vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil. Nakoľko sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia využívajúc postup podľa ustanovenia § 219 ods. 2 OSP sa obmedzuje na skonštatovanie jeho správnosti. Na zdôraznenie správnosti týchto dôvodov len podčiarkuje, že v konaní bolo dostatočne preukázané, že manželstvo účastníkov konania je trvalo a vážne rozvrátené. Bolo preukázané, že účastníci konania už pred podaním návrhu nežili v spoločnej domácnosti od marca 2010 z dôvodu, že odporca bol predbežným opatrením z užívania domácnosti vylúčený. Je nesporné, že v priebehu celého konania pred súdom prvého stupňa až do vyhlásenia rozhodnutia účastníci konania spolužitie neobnovili, pričom dôvody, pre ktoré sa tak nestalo, nasvedčujú práve tomu, že vzťahy medzi účastníkmi sú tak narušené, že obnova spolužitia je vylúčená. Pokiaľ odporca poukazuje na to, že celé trestné konanie bolo inicializované a vykonštruované zo strany navrhovateľky, odvolací súd k tomu dodáva, že už samotná okolnosť, že bolo začaté voči nemu trestné konanie na základe tých dôvodov, ktoré navrhovateľka uvádzala a ktoré tvorili základ obžaloby nasvedčuje tomu, že ich vzťahy sú narušené. Pokiaľ by aj jej tvrdenia neboli pravdivé, ako uvádza odporca v odvolaní, už samotná okolnosť, že jej konanie vyústilo až do podania trestného oznámenia nasvedčuje tomu, že medzi účastníkmi konania nastal hlboký, trvalý a vážny rozvrat, pre ktorý nie je možné manželské spolužitie obnoviť. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa správne rozhodol, keď manželstvo účastníkov konania rozviedol.

Správne súd prvého stupňa rozhodol aj v časti úpravy práv a povinností k maloletému C., keďže vykonaným dokazovaním bolo bezpečne preukázané, že matka sa o dieťa riadne stará, zabezpečuje všetky jeho potreby. Poukaz otca na to, že navrhovateľke bol uložený trest zákazu viesť motorové vozidlo, pričom viedla vozidlo pod vplyvom, bez sám o sebe nesvedčí o tom, že matka zanedbáva starostlivosť o dieťa. Za tento skutok bola potrestaná a v tomto konaní neprináleží súdu skúmať príčinu takéhoto konania matky. Pokiaľ ide o starostlivosť o dieťa, neboli preukázané také nedostatky, ktoré by odôvodňovali potrebu iného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa vecne správne rozhodol, keď maloletého zveril do starostlivosti matky a otca zaviazal výživným sumou 27,13 Eur, vychádzajúc z jeho príjmu od posledného zamestnávateľa, keďže nebol zistený iný príjem odporcu, z ktorého by bolo možné určiť vyššie výživné pre maloletého C..

Pokiaľ ide o výrok rozsudku, ktorým súd prvého stupňa zakázal styk odporcu s maloletým dieťaťom, súd prvého stupňa vychádzal zo správneho názoru, že vzhľadom na rozhodnutie v prípravnom konaní č. k. Tpo/7/2011-54 zo dňa 11.03.2011, v ktorom bolo rozhodnuté tak, že súd odporcu (obvineného) nevezal do väzby a nariadil dohľad probačného a mediačného úradníka a uložil mu zákaz styku s navrhovateľkou (poškodenou) a maloletým C., akceptujúc uvedené rozhodnutie zakázal styk odporcu s maloletým C.. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že obmedzenie uložené odporcovi v uznesení sp. zn. Tpo/7/2011 ako náhrada väzby je viazané na dôvody jej trvania momentom, ktorého dôsledkom musí byť ukončenie uložených povinností a obmedzenie skončenia nahradenia väzby v dôsledku zániku väzobného dôvodu. Uložené obmedzenie doposiaľ nebolo zrušené, či už návrh odporcu, prokurátora, probačného alebo mediačného úradníka, sudcu v konaní pre prípravné konanie a v konaní pred súdom aj bez ich návrhu súdom, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 82 ods. 2 Trestného poriadku. Na odporcu bola podaná obžaloba, Okresný súd Nové Zámky rozsudkom č. k. 3T/34/2011 z 13.06.2013 uznal odporcu vinným za skutky spáchané dňa 27.02.2010 a v júni 2010, v rozsudku bližšie popísané a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní 1 rok, s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 rokov a súčasne aj príkaz nepriblížiť sa k poškodenej F. A. - navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 5 m a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydli. Z ďalších skutkov, z ktorých bol obžalovaný, bol rozsudkom súdu prvého stupňa oslobodený. Odvolací, Krajský súd v Nitre, uznesením č. k. 1To/84/2013-630 zo dňa 29. októbra 2013 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil (celý) a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z uvedeného potom vyplýva, že trestné konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené a obmedzenie uložené odporcovi v prípravnom konaní sp. zn. Tpo/7/2011-54 z 11.03.2011 je právoplatné a naďalej platí. S ohľadom na túto skutočnosť preto súd prvého stupňa nemohol upraviť styk otca s maloletým dieťaťom, keďže má na základe rozhodnutia vydaného v trestnom konaní, ktorým je súd viazaný a musí z neho vychádzať (§135 ods.1, 2 OSP) zakázané k dieťaťu sa približovať, a preto zákaz styku otca s dieťaťom rešpektuje daný právny stav veci. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nepovažoval za potrebné vyjadrovať sa k námietkam odporcu a jeho výhradám k znaleckému dokazovaniu a záverom znalca. Návrh odporcu na zrušenie rozsudku a zrejme prerušenie konania do právoplatného skončenia trestného konania nie je dôvodný, pretože nie je splnená žiadna z podmienok uvedených § 109 ods. 1, 2 OSP, ktorý upravuje

dôvody pre prerušenia konania. Odvolací súd v tejto súvislosti dodáva, že ak uvedené obmedzenie vydané v trestnom konaní bude odporcovi zrušené a bude preukázané, že je v záujme maloletého dieťaťa stretávanie s otcom, môže podať návrh na zmenu rozsudku v časti týkajúcej sa úpravy styku.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keďže ide o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.